

6111 SAYILI KANUNLA İLGİLİ MUHASEBE KAYITLARI:

1- Ortaklardan Alacakların Düzeltilmesi;

Örnek; İşletmenin 31.12.2010 tarihli bilançosunda görünmekle birlikte gerçekte olmayan ortaklardan alacak ve borç tutarları bilanço hesapları itibari ile şöyledir. (Beyan tarihi itibariyle değişiklik yok)

131- Ortaklardan Alacaklar hesabı: 250.000 TL,

231- Ortaklardan Alacaklar hesabı: 150.000 TL

331- Ortaklara Borçlar hesabı: (125.000) TL,

431- Ortaklara Borçlar hesabı: (75.000) TL

Beyan Tutarı : $(250.000+150.000)-(125.000+75.000)=200.000,TL$

Hesaplanan vergi : $200.000*3\%= 6.000,-TL$

İşletmenin 31.12.2010 tarihli bilançosunda yer aldığı halde işletmede bulunmayan 200.000,- TL tutarındaki (Ortaklardan alacaklı tutarlar ile Ortaklara borçlu tutarlar arasındaki) net alacağın beyanına ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır;

-----/-----

689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar 200.000

(6111 sayılı Kanununun 11/2.Maddesi gereği)

131-Ortaklardan Alacaklar 125.000

231-Ortaklardan Alacaklar 75.000

-----/-----

Ödenecek verginin muhasebe kaydı;

-----/-----

689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar6.000

360-Ödenecek Vergi ve Fonlar 6.000

-----/-----

Ortaklardan alacaklardan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara

(kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

950-Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 206.000
951-Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler Alacaklı Hesap 206.000
-----/-----

Yapılan beyanla ilgili olarak söz konusu tutarların ortaklara dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın kar dağıtımına bağlı vergi kesintisine yönelik ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Mükellefler tarafından yapılan bildirim ve düzeltme işlemleri, 6111 sayılı Kanun hükümlerine uygunluğu, Maliye İdaresi tarafından araştırmaya ve incelemeye konu edilebileceği unutulmamalıdır.

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan gerek kasa mevcudu olsun gerekse ortaklardan olan net alacak tutarları olsun bunların düzeltilmesi halinde, düzeltilen bu tutarların kanunun ön gördüğü şekilde (eğer gerçekten karşılığının girdiği hesap bilinmiyorsa) kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak olması (KKEG) bu işlemleri yapacak olan bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin sermaye yapılarını sıfır veya negatif durumlara düşürebileceğinden, sermaye artırımını zorunlu hale gelecektir. Aksi takdirde, sermayenin bu duruma gelmesi, Türk Ticaret Kanunu (TTK) açısından sıkıntılar gündeme getireceği gibi vergi kanunları açısından da işletmeye alınan en küçük borç tutarının dahi örtülü sermaye muamelesin muhatap olacağı kaçınılmaz olacaktır. Dolayısıyla, bu tür olumsuzlukların yaşanmaması için mevzuat açısından en kısa sürede önlem alınması gerekmektedir

2- Kasa Mevcudunun Düzeltilmesi;

Örnek; İşletmenin 31.12.2010 tarihli bilançosunda kasa hesabında görünen tutar 200.000,-TL olmakla birlikte, kasada fiilen bulunan tutar 20.000,-TL'dir. Ancak, beyan tarihi itibarıyla kasa hesabında 230.000,-TL görünmektedir. Buna göre, kasa mevcudunun beyanına ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

-----/-----
689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar 180.000
(6111 sayılı Kanunun 11/2. Maddesi gereği)

100- Kasa 180.000

Ödenecek verginin muhasebe kaydı;

689- Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar 5.400

360- Ödenecek Vergi ve Fonlar 5.400

Kasa mevcutlarından kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı;

950- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 185.400

951- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler Alacaklı Hesap 185.400

Kasa hesabının düzeltilmesinde; beyan tarihindeki tutar 31.12.2010 tarihli bilançoda yer alan tutardan daha düşük ise en fazla bu tutar kadar düzeltme yapılabilecektir.

3- İşletmede mevcut olmayan emtia kaydının düzeltilmesi;

Örnek; Genel oranda KDV'ne tabi ve %10 gayrisafi karlılık içerip, kayıtlarda yer aldığı halde, işletme stoklarında bulunmayan 200.000,-TL maliyet bedelli emtiaya ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

689- Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar (KKEG) 259.600

600- Yurtiçi Satışlar 220.000

(6111 sayılı Kanun md.11/1 gereği)

391- Hesaplanan KDV 39.600

Söz konusu emtia eğer, daha önce kayıt dışı satılmış ve karşılığında da "Alacak Senetleri" alınmış ise;

121- Alacak Senetleri 259.600

600- Yurtiçi Satışlar 220.000

(6111 sayılı Kanun md.11 gereği)

391- Hesaplanan KDV 39.600

4- İşletmede Mevcut olduğu Halde Kayıtlarda Yer almayan ve Beyana konu edilen emtianın muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır;

Örnek; Genel oranda (%18) KDV'ne tabi ve 40.000,-TL rayiç bedel biçilen emtianın muhasebe kayıtlarına intikali aşağıdaki gibi olacaktır.

153- Ticari mallar 40.000

191- İndirilecek KDV 4.000

525- Kayda Alınan Emtia Özel Karşılığı Hs. 40.000

(6111 S. Kanununun 10.md. gereği)

360- Ödenecek Vergi ve Fonlar 4.000

(sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV)

Kayıtlara alınan mal, daha düşük bir bedelle satılsa bile kayıtlara intikal ettirilecek satış bedeli kanun hükmü gereği 40.000-TL'nin altında olamayacak, olsa bile aradaki fark kanunen kabul edilmeyecektir.

İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir

5- İşletmede mevcut olduğu Halde kayıtlarda Yer almayan ve Beyana konu edilen makine, teçhizat ve demirbaşların muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır;

Örnek; Genel oranda (%18) KDV'ne tabi ve 60.000,-TL rayiç bedel biçilen demirbaşın kayıtlara intikali aşağıdaki gibi olacaktır.

255- Demirbaşlar 60.000
689- Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar 6.000
526- Demirbaş Özel Karşılık Hesabı 60.000
(6111 S. Kanununun 10. md. gereği)
360- Ödenecek Vergi ve Fonlar 6.000
(sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV)
-----/-----

Söz konusu demirbaş yıl sonuna kadar satılırsa satıştan önce, satılmasa 31.12.2011 tarihinde karşılık hesabı, Birikmiş Amortismanlar hesabına aktarılacaktır.

Beyana konu edilerek kayda alınan makine, teçhizat ve demirbaşların satılması durumu;

Örnek; Beyan değeri 60.000,-TL olan demirbaşın 90.000,-TL'na peşin olarak satılması;

-----/-----
102- Bankalar 106.200
257- Birikmiş Amortismanlar 60.000
255- Demirbaşlar 60.000
679- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar 90.000
391- Hesaplanan KDV 16.200
-----/-----

6-) KDV Matrah artırımını muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır;

6111 sayılı kanununun 7 nci maddesinin (7) numaralı fıkrasına göre, vergi artırımını sonucu ödenen KDV,

Gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.

Ayrıca bu tutarlar, KDV beyannamelerine indirim olarak ithal edilemeyeceği gibi, 1 Nolu KDV beyannamelerine

Göre ortaya çıkan "Ödenmesi Gereken KDV" tutarlarından da indirilemez. Ödenen bu tutarların herhangi bir

Şekilde iade edilmesi de mümkün değildir.

Ödenecek verginin muhasebe kaydı;

-----/-----

689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar XXX

2006 Yılı

2007 Yılı

2008 Yılı

2009 Yılı

360-Ödenecek Vergi ve Fonlar XXX

2006 Yılı KDV Matrah Artırımı

2007 Yılı KDV Matrah Artırımı

2008 Yılı KDV Matrah Artırımı

2009 Yılı KDV Matrah Artırımı

-----/-----

360- Ödenecek Vergi ve Fonlar XXX

2006 Yılı KDV Matrah Artırımı

2007 Yılı KDV Matrah Artırımı

2008 Yılı KDV Matrah Artırımı

2009 Yılı KDV Matrah Artırımı

368-Vadesi geçmiş Taksitlendirilmiş Vergi ve Fonlar XXX

2006 Yılı KDV Matrah Artırımı

2007 Yılı KDV Matrah Artırımı

2008 Yılı KDV Matrah Artırımı

2009 Yılı KDV Matrah Artırımı

(Defaten ödenmeyip,taksitlendirilmiş ise 368 nolu hs.'a virman yapılır)

-----/-----

950- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler XXX

951- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler Alacaklı Hesap XXX

-----/-----

7-) Kurumlar Vergisi Matrah artırımı muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır;

-----/-----

689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar XXX

2006 Yılı

2007 Yılı
2008 Yılı
2009 Yılı

360-Ödenecek Vergi ve Fonlar XXX
2006 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2007 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2008 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2009 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı

-----/-----
360- Ödenecek Vergi ve Fonlar XXX
2006 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2007 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2008 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2009 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı

368-Vadesi geçmiş Taksitlendirilmiş Vergi ve Fonlar XXX
2006 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2007 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2008 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı
2009 Yılı Kurumlar Matrah Artırımı

(Defaten ödenmeyip,taksitlendirilmiş ise 368 nolu hs.'a virman yapılır)

-----/-----
950- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler XXX
951- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler Alacaklı Hesap XXX

-----/-----
8-) Gelir Stopaj Vergisi (Muhtasar) Matrah artırımı muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır;

-----/-----
689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar XXX
2006 Yılı
2007 Yılı
2008 Yılı
2009 Yılı

360-Ödenecek Vergi ve Fonlar XXX

2006 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2007 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2008 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2009 Yılı Stopaj Matrah Artırımı

-----/-----
360- Ödenecek Vergi ve Fonlar XXX
2006 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2007 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2008 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2009 Yılı Stopaj Matrah Artırımı

368-Vadesi geçmiş Taksitlendirilmiş Vergi ve Fonlar XXX
2006 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2007 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2008 Yılı Stopaj Matrah Artırımı
2009 Yılı Stopaj Matrah Artırımı

(Defaten ödenmeyip,taksitlendirilmiş ise 368 nolu hs.'a virman yapılır)

-----/-----
950- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler XXX

951- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler Alacaklı Hesap XXX

-----/-----
9-) 31.12.2010 tarihine kadar tahakkuk etmiş vergilerin(Eski borçların) 6111 sayılı kanuna göre taksitlendirilmesi muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır;

-----/-----
689-Diğer Olağanüstü Gider ve Zararlar XXX
(6111 sy.kanun taksitlendirme farkı)
368-Ödenecek Vergi ve Fonlar

100- Kasa Hs./102 Bankalar Hs. XXX

-----/-----
(Eski borçların tamamı peşin ödenmişse, taksitlendirme farkı tutar 689 hs .'a borç yazılır, Dönem K/Z hesabında K.K.E.G olarak matraha ilave edilir.

Eğer 31 Aralık 2010 tarihine kadar olan 368 Vadesi geçmiş vergi fonlar hesabı taksitlendirilmiş ise, her taksit ödemesinde yukarıdaki gibi kayıt yapılır. Taksitlendirme farklarının, Kanunen kabul edilmeyen gider olarak kaydının ve matraha ilavesinin takibinin daha kolay olabilmesi için , 689 Diğer olağandışı gider ve zararlar hs.'nin alt hesap olarak 6111 sayılı yasa KKEG adlı hesap açılması tavsiye edilir.

Hedef Muhasebe & Müşavirlik